

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K
Att. Thomas Voigt Lund, tv@uds.dk
16/036557

Høringssvar over 'Udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)'.

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over 'Udkast til forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)'. Vi har følgende bemærkninger:

Professionshøjskolerne har forståelse for lovændringens intention om at undgå uhensigtsmæssig statslig finansiering af dobbeltuddannelser, der ikke har et erhvervsrelevant kompetenceudviklingsperspektiv. I denne henseende finder vi det derfor afgørende, at efter- og videreuddannelsessystemet målrettet udvikles i forlængelse af en evt. lovændring med henblik på at fremme fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og give dimittender mulighed for at videreudanne sig.

Der er imidlertid en bekymring blandt Danske Professionshøjskoler medlemsinstitutioner om, at adgangsreguleringen vil begrænse et betydeligt antal studerende, der af forskellige årsager måtte ønske at erhverve sig en ny uddannelse. Hertil tilføjes at en hastig samfundsudvikling gør det vanskeligt at forudse de aktuelle kompetencebehov på arbejdsmarkedet, hvorfor et fleksibelt uddannelsessystem med mulighed for tilpasning til arbejdsmarkedets efterspørgsel er nødvendig. På den baggrund ser Danske Professionshøjskoler det som uhensigtsmæssigt at indføre en blokering – i form af begrænsning af dobbeltuddannelse – for borgernes ønske om at tilpasse sig efterspørgslen efter arbejdskraft. Det opfattes, at lovforslaget går imod uddannelsessystemets kerneværdier som værende sammenhængende, fleksibel samt omstillingsparate overfor arbejdsmarkedets kompetencebehov.

Danske Professionshøjskoler vil endvidere anføre, at lovforslaget ikke tager højde for den dimensioneringsmodel som en række professionsbacheloruddannelser er dimensionerede efter, idet denne ikke medregner studerende med fuld egenbetaling. Dimensioneringsmodellen fungerer på den måde, at det udelukkende er studerende, der er taxameterudløsende samt kommunale revalidender, der tæller med i dimensioneringen. Studerende med fuld egenbetaling tæller ikke med. Principielt kan institutionerne godt optage studerende med fuld egenbetaling, men dette har som konsekvens, at der skal skaffes yderligere praktikpladser. Det vil betyde, at der skal laves aftaler om flere praktikpladser med regioner og kommuner, indenfor en række uddannelser på velfærdsområdet, hvilket på nuværende tidspunkt er vanskeligt gennemførligt.

Danske Professionshøjskoler er ligeledes bekymrede for, at lovforslaget vil have den utilsigtede konsekvens, at flere studerende vil afbryde deres uddannelser før den er gennemført for at sikre muligheden for at kunne starte på en uddannelse på samme niveau eller lavere. Nogle medlemsinstitutioner påpeger, at de aktuelt ser, at denne tendens er på vej. Frafald øger samfundets udgift til uddannelse og bør være et opmærksomhedspunkt, når den samfundsmæssige gevinst ved ikke at dobbeltudanne skal udregnes.

Det bemærkes, at der ikke eksisterer en merituddannelse for sundhedsuddannelserne, som det er tilfældet for bl.a. lærer- og pædagoguddannelsen. Konsekvensen af lovforslaget kan derfor blive, at færre, der allerede har en uddannelse, vælger at uddanne sig til fx sygeplejerske – en profession, der på nuværende tidspunkt er mangel på, og hvor kompetencer fra andre uddannelser har stor værdi blandt andet grundet den opgaveglidning, der foregår i sundhedssektoren, hvor eksempelvis sygeplejersker varetager mere specialiserede og ledelsesmæssige opgaver i tværfaglige samspil.

Danske Professionshøjskoler støtter lovudkastets forslag om, at der kan gøres undtagelse fra hovedreglen og dermed muligheden for at erhverve sig en dobbeltuddannelse i specifikke tilfælde. Vi ønsker dog, at dispensationsmuligheder udfoldes yderligere jf. formuleringerne om, at *"ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om undtagelse og dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse"*. Herunder specifikt i forholdene om helbred, forældelse af uddannelse samt samfundsmæssige hensyn.

Danske Professionshøjskoler foreslår i forlængelse heraf at tilføje, at dispensationsreglerne også bør gælde, hvis den nye uddannelse er en naturlig faglig progression i uddannelserne til trods for, at de er på samme uddannelsesniveau og i de tilfælde, hvor en arbejdsmarkedsvurdering peger på, at en ny uddannelse vil øge chancen for job.

Desuden foreslår Danske Professionshøjskoler, at der indarbejdes konkrete kriterier for uddannelsers mulighed for undtagelse i lovforslaget og senere i bekendtgørelsen. Disse kriterier kunne blandt andet omhandle:

- Arbejdsmarkedsbehov: historiske og aktuelle ledighedstal for de enkelte uddannelser skal ligge på niveau med eller under den strukturelle ledighed.
- Uddannelser, hvor arbejdsmarkedsbalancen.dk angiver, at der er mangel på arbejdskraft eller gode jobmuligheder skal undtages.
- Geografi: Der tages særlige hensyn til forsyningsmuligheder for områder, der ligger længere væk fra de fire største uddannelsesbyer.
- Når uddannelsen ikke længere lever op til ovennævnte kriterier, har uddannelsen med en forsinkelse på 2 år ikke længere mulighed for undtagelse.

Det bemærkes i øvrigt at disse dispensationsmuligheder medfører øgede administrative ressourcer på uddannelsesinstitutionerne, i form af tilvejebringelse af nødvendig dokumentation samt sagsbehandling blandt andet til vejledning og optagelsesprocessen ved de videregående uddannelser. Den øgede ressourceanvendelse ses ikke i lovforslaget modsvaret af tilførsel af administrative ressourcer.

Det følger af Bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, at *"ansøgeren skal oplyse om beskæftigelse og beståede eller gennemførte uddannelses-elementer fra alle tidligere danske og udenlandske uddannelsesforløb på samme uddannelsesniveau"* med henblik på, at uddannelsesinstitutionen kan træffe afgørelse om merit (og vurdere om der er tale om dobbeltuddannelse). I forlængelse heraf påpeger Danske Professionshøjskoler, at der skal etableres de nødvendige procedurer, som sikrer, at ansøgerens oplysninger, som uddannelsesinstitutionerne træffer meritafgørelse efter, er korrekte.

Afslutningsvis mener Danske Professionshøjskoler, at man i højere grad bør se på, hvordan uddannelser kan sammensættes mere fleksibelt, så man i højere grad undgår, at studerende har brug for at tage en ny uddannelse for at få kompetencer, som går på tværs af eksisterende kompetencer.

Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen
Formand
Danske Professionshøjskoler